

Datatalous ja TKI-toiminta toistensa vauhdittajina

Datatalousfoorumi
3.3.2022 klo 9–11

LVW LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ohjelma 3.3.2022

- 9.00 Tilaisuuden avaus**
Tilaisuuden juontaja **Susanna Niinivaara**, viestintäjohtaja, LVM
- 9.05 Avauspuheenvuoro**
Laura Eiro, osastopäällikkö, LVM
- 9.20 Paneeli: Datavetoiset ekosysteemit ja TKI**
Timo Harakka, liikenne- ja viestintäministeri
Ari Järvelä, liiketoimintajohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen, Tietoevry
Teppo Rantanen, elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja, Tampereen kaupunki
- 10.00 Eurooppalaiset kumppanuudet kiihdyttämässä datan ja tekoälyn käyttöä teollisuusprosesseissa**
Riikka Virkkunen, VTT:n työelämäprofessori
- 10.20 Digitaalinen Eurooppa ja data-avaruushaut 2022**
Lasse Laitinen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
- 10.40 Mitä apuja EU-ohjelmien hakemusvalmisteluun on saatavissa?**
Eлина Holmberg, Senior Director, EU Collaboration, Business Finland
- 10.55 Loppupuheenvuoro**

Avauspuheen vuoro

Datatalousfoorumi 3.3.2022
Laura Eiro, osastopäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

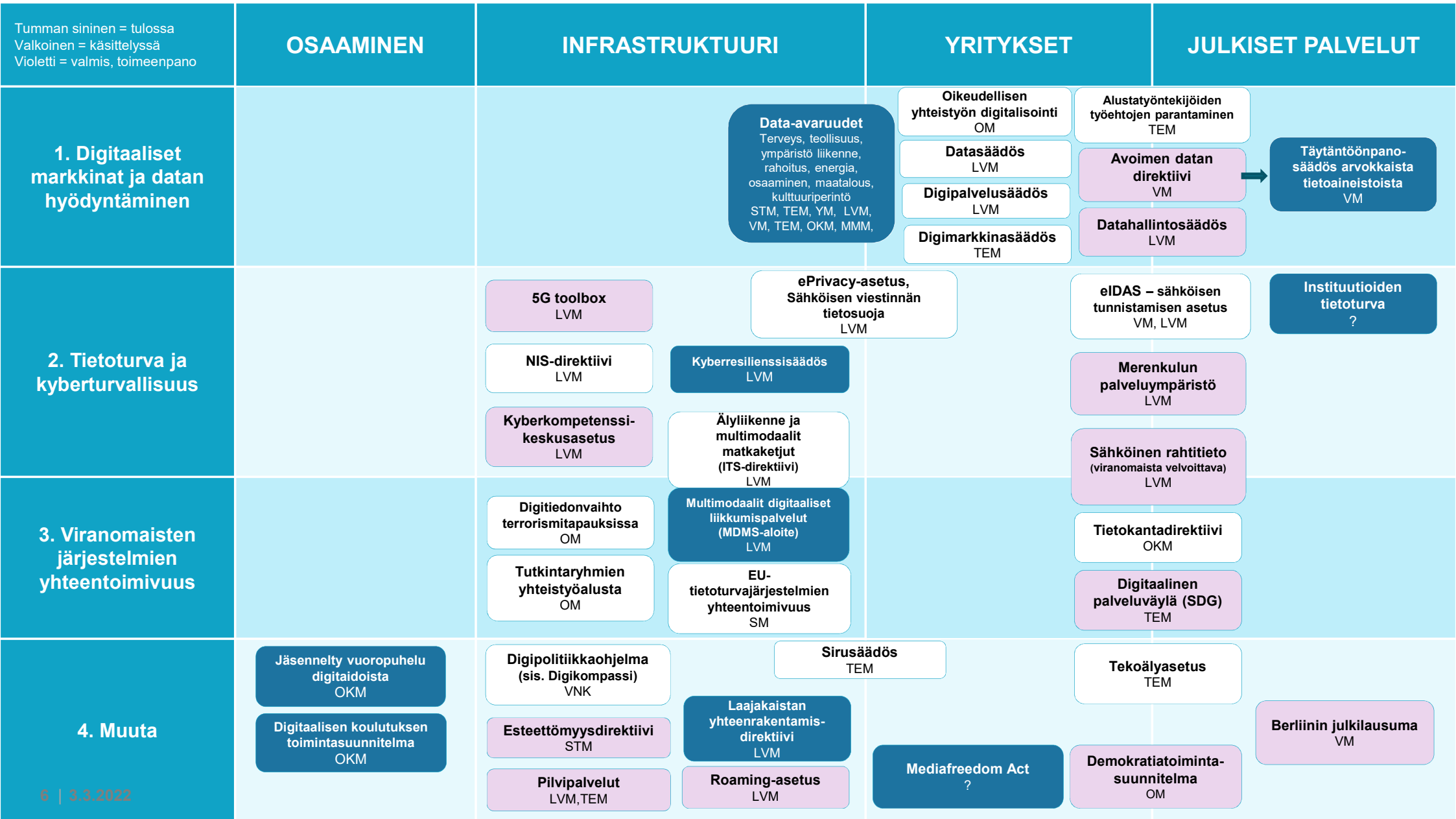
LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

EU:n datasääntely

Digi ja data osana EU:n kestäväää ja kilpailukykyistä tulevaisuutta

- Seuraavan viiden vuoden aikana **kolme keskeistä tavoitetta**: ihmisten hyväksi toimiva teknologia, oikeudenmukainen ja kilpailukykyinen talous sekä avoin, demokraattinen ja kestävä yhteiskunta.
- Vuoden 2022 aloitteista keskeisin: **2030 digitaalinen vuosikymmenen** - konkreettiset digitalisaatiotavoitteet EU:lle.
- **Digivihreä siirtymä**: Digitalisaatio ja teknologiakehitys luo pohjaa EU:n menestykselle digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä onnistumisessa sekä kansainvälisessä kilpailukyvyssä pärjäämisessä. **TKI-panokset** digivihreään siirtymään.
- EU:n asema globaaleilla markkinoilla ja suurvaltojen välissä: **digitaalinen suvereniteetti ja strateginen autonomia** nousseet esille usealla eri tasolla. Jatkuva puheenaihe kaikkien komission päätösten taustalla.
- **Tietosuoja ja kyberturvallisuus** luottamuksen ja turvallisuuden rakentajina.
- **Sisämarkkinat ja kilpailupolitiikka**: alustojen tuoma murros, sisämarkkinoiden merkityksen uudelleen pohdinta, vaikutukset valtiontukipolitiikkaan.
- **Osaaminen ja osallisuus**.
- **Digi- ja datainfrastruktuuri**: Kunnianhimoiset tavoitteet 5G:ssä, valmistautuminen 6G:hen, data-avaruuksien rakentaminen, luottamusratkaisut jne.

EU:n datasääntely

Euroopan datastrategian tavoitteena on tehdä EU:sta esikuva datavetoisille yhteiskunnille. EU haluaa luoda sisämarkkinat, joilla data voi liikkua vapaasti eri maiden ja alojen välillä. Tästä hyötyvät niin yritykset, tutkijat kuin julkishallintokin.

Kun data on henkilötietoja lukuun ottamatta kaikkien saatavilla, kansalaiset, yritykset ja organisaatiot saavat paremman perustan päätöksilleen.

Datasäädös

Säädöksen **tavoitteena** olisi:

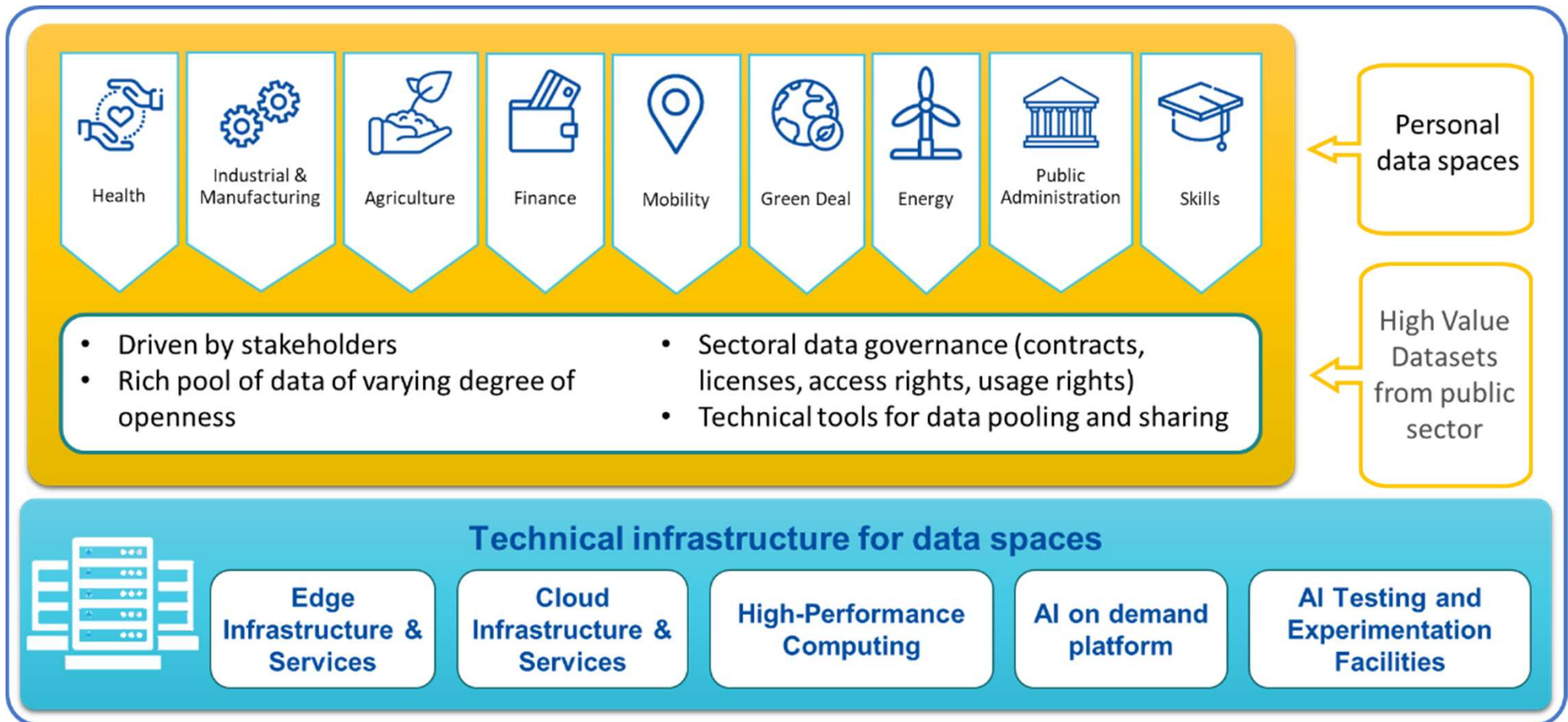
- taata datan arvon **reilu allokatio** datataloudessa
- kehittää datan **uudelleenkäyttöä**
- helpottaa datan vaihtoa yksilöiden ja yritysten välillä
- luoda viranomaisille **pääsy** yksityisen sektorin dataan, silloin kun siihen on poikkeuksellinen tarve
- **helpottaa datan vaihtoa ja siirrettävyyttä** pilvipalveluissa
- antaa **suojamekanismeja** datan oikeudettomalle käytölle

Ehdotus sisältää **säännöksiä** mm.:

- datan vaihtamisesta yritysten välillä sekä yksityisten ja yritysten välillä,
- velvoitteista datan haltijoille asettaa dataa saataville,
- epäreiluista sopimusmääräyksistä dataan pääsyyn liittyen,
- datan saattamisesta viranomaisten saataville sekä
- palveluntarjoajan vaihtamisesta ja yhteentoimivuudesta

EU:n data-avaruusvisio

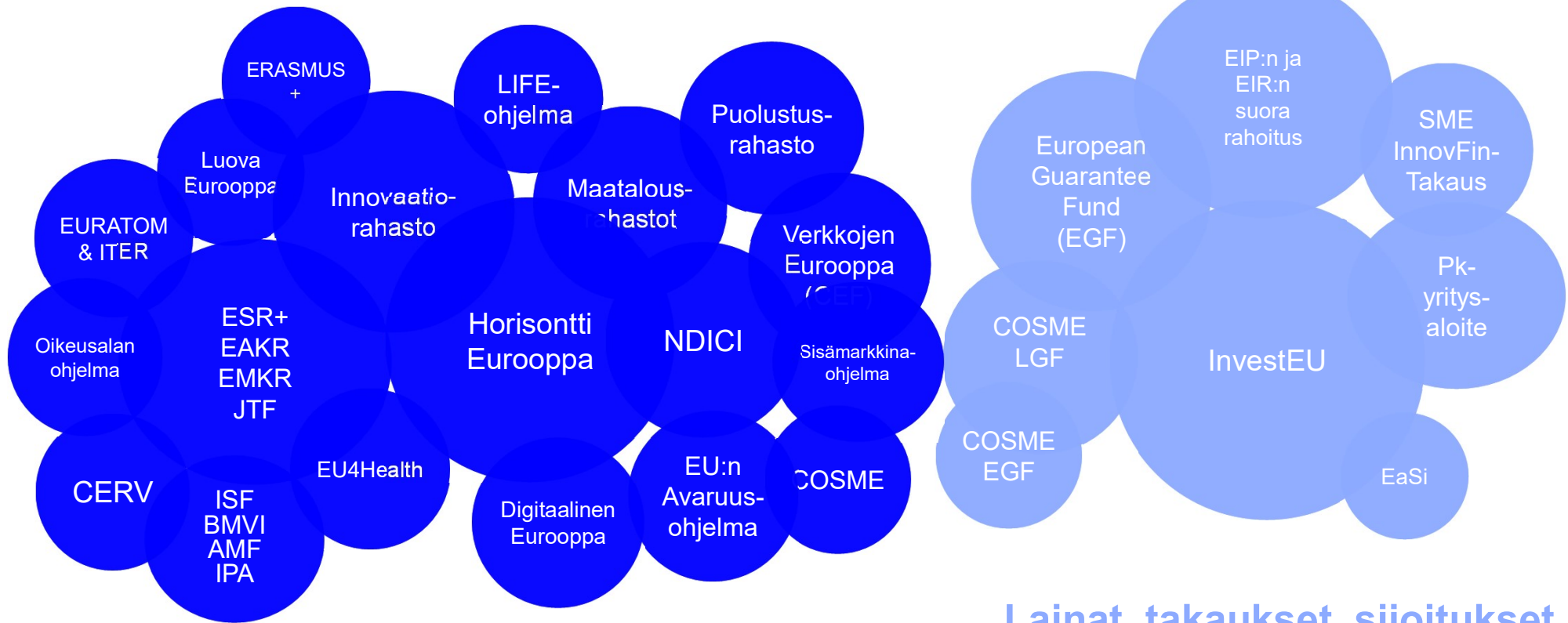

EU:n rahoitusohjelmat ja datatalouden vauhdittaminen

EU-rahoituksen laaja kenttä

Yhteensä yli 30 ohjelmaa ja välinettä

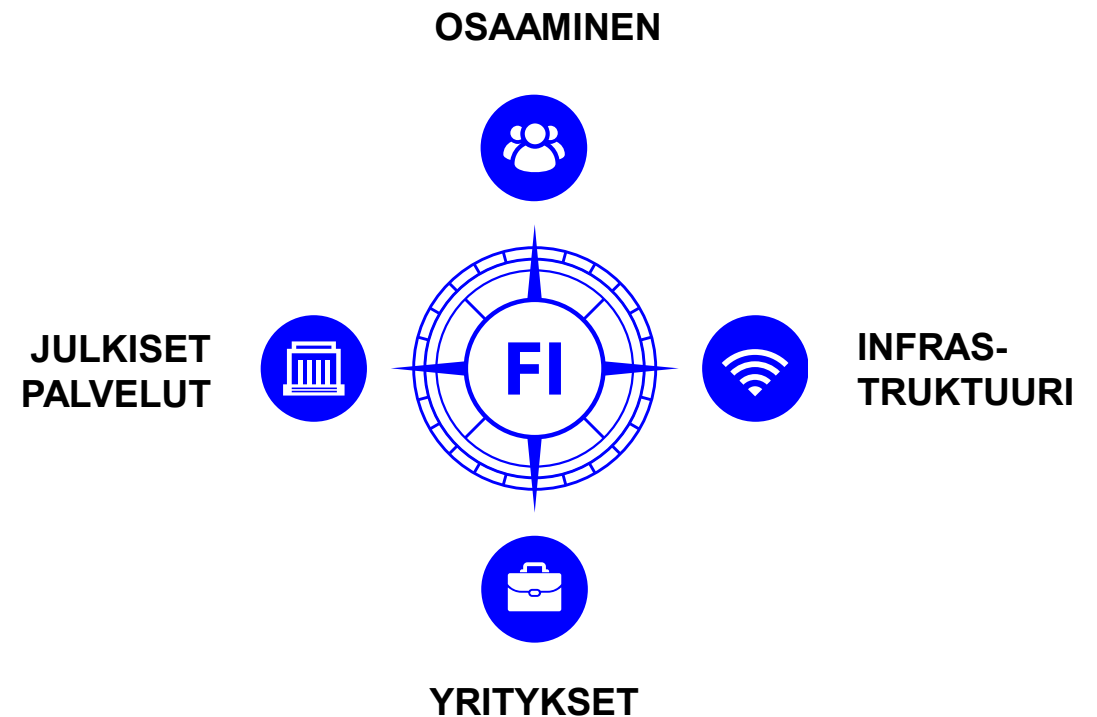
Lainat, takaukset, sijoitukset

Kansallisen digikompassin valmistelu

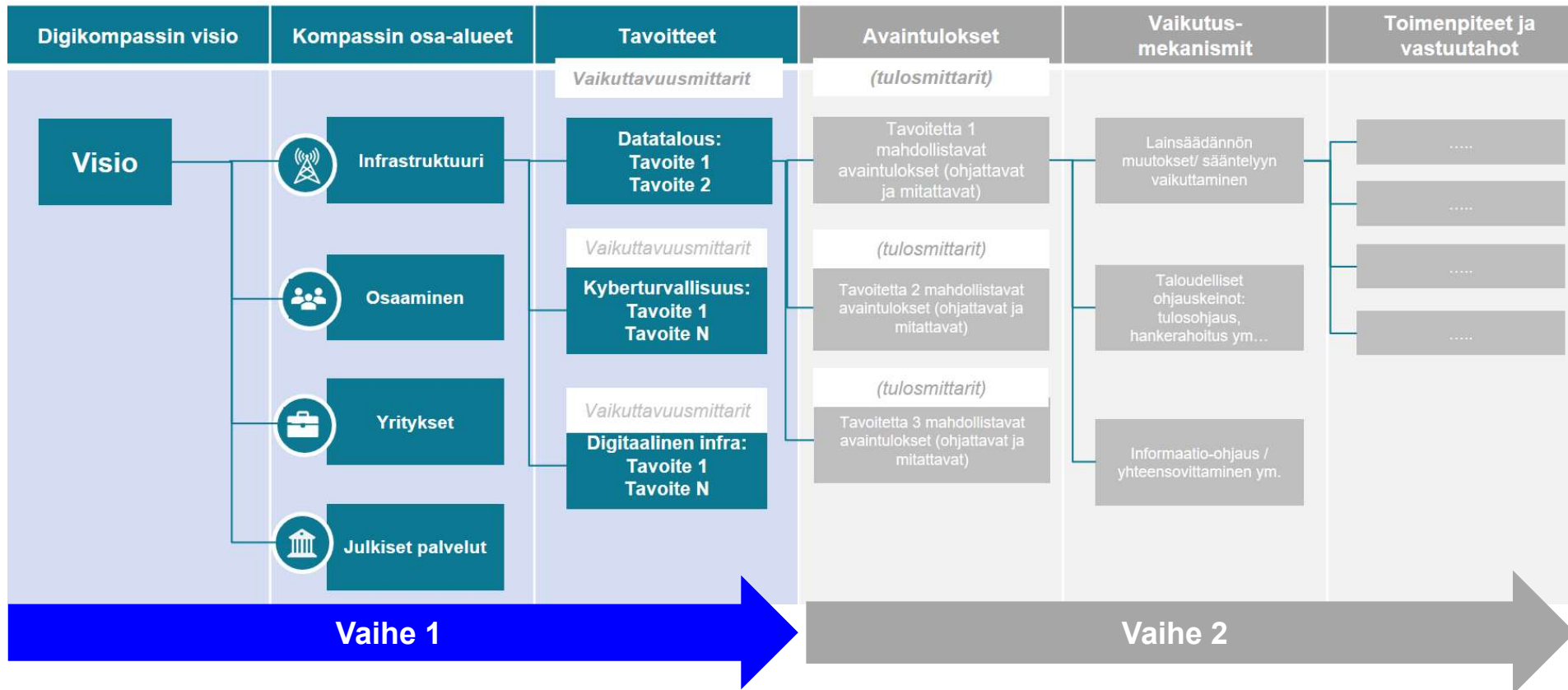

Tausta

- Pohjautuu EU:n digitaaliseen vuosikymmeneen ja EU:n digikompassiin, jossa asetetaan tavoitteet osaamiselle, yritysten digitalisaatiolle, julkisille palveluille ja infrastruktuurille.
- Suomella mahdollisuus laatia kansallinen digikompassi ensimmäisten joukossa EU:ssa ja osoittaa edelläkävijyyttä sekä nostaa profiiliaan entisestään.
- Keskeinen työkalu luoda digitalisaatiota, datataloutta ja julkisen hallinnon uudistamista koskeva tilannekuva, **yhteinen visio ja tavoitteet vuoteen 2030.**
- Yhtenäisen tilannekuvan ja tavoitteiden etenemisen perusteella on mahdollista suunnata toimia tunnistaa riippuvuuksia ja purkaa pullonkauloja

Digikompassin rakenne

Suomen digitaalinen visio 2030

Rakennamme houkuttelevaa, kilpailukykyistä, kestävää ja hyvinvoivaa digitaalisesti kyvykästä Suomea.

Tämän teemme:

- Korkeatasoisella osaamisella ja laajalla sivistyksellä
- Ihmiskeskeisillä julkisilla palveluilla
- Kilpailukykyisillä yrityksillä ja innovaatioilla
- Turvallisella ja korkealaatuisella infrastruktuurilla
- Määrätietoisesti, johdonmukaisesti ja yhdessä

Kansallisen digikompassin tavoitteet

OSAAMINEN

Digitaaliset perustaidot:

- Suomi on digitaalisilta perustaidoiltaan maailman huippua.

Digitaalinen osaaminen:

- Koulutuksen ja tutkimuksen myötä syntyy työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa asiantuntijuutta ja soveltavaa osaamista.
- Kansainvälisesti tunnustettu ja tunnistettu tutkimus ja riittävät TKI-panostukset takaavat Suomen globaalin kilpailukyvyyn.
- Suomi on houkutteleva maa kansainvälisille digiosaajille.

Digitaalinen sivistys:

- Kansalaisilla ja yksilöillä on valmiudet digimaailmassa toimimiseen ja kanssakäymiseen.
- Keskinäinen kunnioitus ja luottamus digitalisoituvaan yhteiskuntaan ja yhteiskunnassa on korkealla tasolla.

YRITYKSET

Digiteknologiat:

- Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologian osaamiskeskittymiä valituilla alueilla.
- Datatalous ja datapohjainen arvontuonti yritysten liiketoiminnassa on kasvanut.

Digivihreä siirtymä:

- Suomi hyötyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden kehittämisestä ja soveltamisesta.

PK-yritysten digikyvykkyys:

- Digitaalisesti edistyneiden suomalaisten yritysten joukko kasvaa.

JULKISET PALVELUT

Ihmiskeskeinen hallinto on ennakoivasti automatisoinut ja digitalisoinut merkittävän osan julkisista palveluista.

Julkinen hallinto **edistää kilpailukykyä ja digitaalista vihreää siirtymää.**

Suomessa on **yhteentoimivat julkiset digipalvelut.**

INFRASTRUKTUURI

Datatalous:

- Suomessa on käytössä datapohjaisen arvontuonnin perustaksi avoimiin standardeihin perustuva, EU-yhteensopiva datainfrastruktuuri ja käytänteet (data-avaruudet) keskeisillä toimialoilla.
- Suomessa on käytössä luottamusinfrastruktuuri datan vaihdantaan, jossa on ratkaistu tekniset ja sopimusperustaisuuteen liittyvät periaatteet innovatiivisesti.

Kyberturvallisuus:

- Suomella on kybersietokyvyltään yhteiskunnan toiminnan kannalta vahva kriittinen infrastruktuuri.
- Suomessa on vahva ja kansainvälinen kyberalan ekosysteemi ja Suomeen on muodostunut alan huippuosaamiskeskittymä
- Kyberosaaminen on kansalaistaito

Digi-infra:

- Suomessa on käytössä kattavat tietoliikenneyhteydet, jotka luovat pohjan vihreän digitaalisen siirtymän ja uusien innovaatioiden ja palveluratkaisuiden käyttöönotolle.
- Suomi hyödyntää ja kehittää energiatehokasta ja hiilettömiin sähkönlähteisiin perustuvaa viestintä-, palvelin-, ja laskentainfrastruktuuria.

Kärkien läpileikkaavat tavoitteet

Läpileikkaavien tavoitteiden toteutuminen varmistetaan avaintuloksia ja tarkempia toimenpiteitä tarkasteltaessa:

- Digitaalinen yhdenvertaisuus, esteettömyys ja kaikki huomioiva digisiirtymä
- Yhteiskunnassa on korkea luottamus digitaalisiin palveluihin
- Ratkaisut tukevat kestävyyttä ja digivihreää siirtymää
- Teknologianeutraalius lainsäädännön ja valintojen pääperiaatteena
- Tietoturvallisuus ja tietosuoja ovat sisäänrakennettuina kaikkiin ratkaisuihin
- Reilu ja vastuullinen datatalous ratkaisujen lähtökohtana (datatalouden periaatteet, mm. oikeus omaan dataan)

Digikompassin valmisteluaikataulu

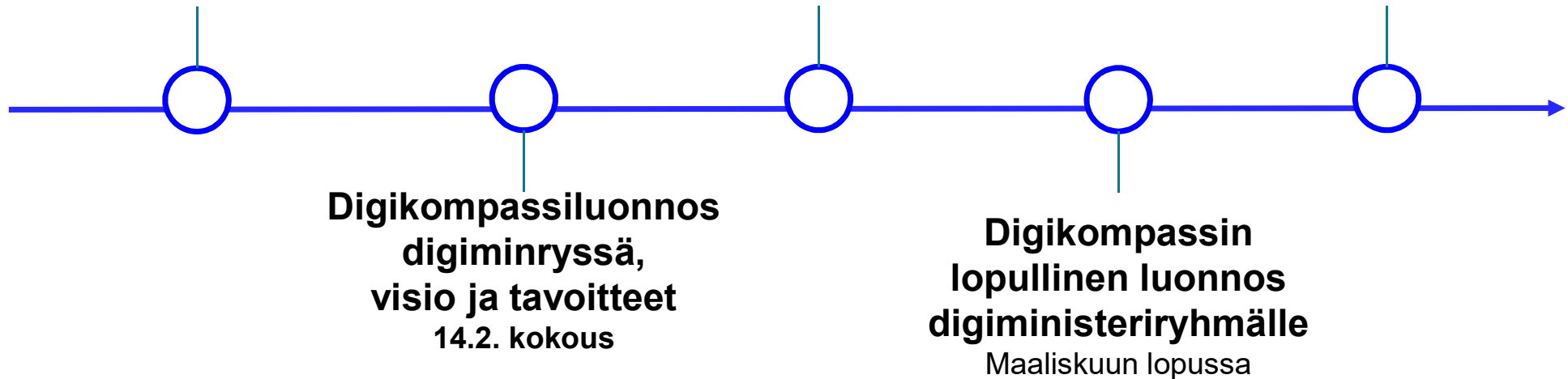
Sidosryhmätilaisuudet, työpajat

Digitaalinen infra (LVM) 26.1.
Julkinen hallinto (VM) 28.1.
Yritykset (TEM) 1.2.
Osaaminen (OKM) 31.1.

EU-yhteensopivuus Vaikuttavuuden arviointi Avaintulokset ja toimenpiteet

Kevät 2022

- Kompassiluonnos lausunnoille maaliskuuhuhtikuun vaihteessa
- Täsmennys ja lopullinen lausuntokierros EU-kompassin valmistuttua

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ